

การพัฒนาหลักสูตร เทคโนโลยีทางการศึกษา ระดับปริญญาตรี ของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

ศรเพชร สีหะราช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2550

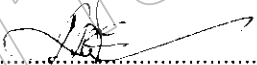
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ศรเพชร สีหะราช ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

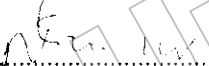
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร)

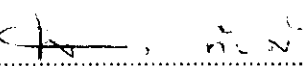

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.นงอ ทักษิ)

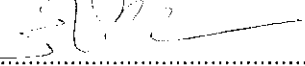

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร น้าเรอราช)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นงอ ทักษิ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่...๖...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2550

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2550

และ

ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา

จากรัฐบาลสวีเดน

(SIDA SAREC)

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี เข้มกสิกร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. นลอง ทับศรี และรองศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รศ. ดร. พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ รศ. ดร. สมสิทธิ์ จิตรสถาพร รศ. ดร. วิจิต สุวัฒน์เรืองชัย ผศ. ดร. วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ดร. อาพันธ์ชนิต เจริญจิต อาจารย์อุเบศ เลื่อนใส ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โรงเรียนสาธิตพิบูล บำเพ็ญ ที่กรุณาเอื้ออำนวยในการทดลองเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รศ. ถัดดา สุขปริดี รศ. ดร. วารินทร์ รัชมีพรหม ดร. ปริญญา ทองสอน ดร. พัน จำปาทอง ดร. ทุม มาลา ท่าน คำอาน ไชยะสอน ท่าน อาทิตูไท จะตุพอนไซ ท่าน สายสมร ประศรัย ท่าน ช่อง มะนิวง ท่าน บัวโล สีหาลาด ท่าน บัวสะหวັນ สุวันทอง ท่าน กุ คำมุนทา ท่าน อ่อนแก้ว สีวิไซ ท่าน บุนทะวี สุก ท่าน สุกสะหวัน พอนเทวา ท่าน ทองแก้ว อาสา ท่าน วันไช นอละแสง ท่าน กองมะนี จะเลินวง ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ประเมินหลักสูตร

ขอขอบพระคุณ กรมสร้างครู กรมนอกระบบโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา กรมสามัญศึกษา สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษาแห่งชาติ แผนกวิชาการมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว คณะศึกษาศาสตร์ แผนกศึกษากำแพงนครเวียงจันทน์ โรงเรียนมัธยมศึกษาศรีโคตรตะบอง เวียงจันทน์ เพี้ยวัด ไชยเชษฐา สาธิตคงโคก ดอนหนูน ดานมีไชย บ้านห้อม บ่อโอ ตลอดจนนักวิชาการ คณะอาจารย์ ครูที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รัฐบาลสวิตเซอร์แลนด์ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาที่ให้การสนับสนุนในครั้งนี้ รวมทั้งหน่วยงานและท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีส่วนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ศรเพชร สีหะราช

47912085: สาขาวิชา: เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: เทคโนโลยีทางการศึกษา/ การพัฒนาหลักสูตร

สรเพชร สีหะราช: การพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีทางการศึกษาระดับปริญญาตรี
ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว (THE DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL
TECHNOLOGY CURRICULUM FOR BACHELOR DEGREE PROGRAM AT THE
FACULTY OF EDUCATION, NATIONAL UNIVERSITY OF LAOS) อาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์: มนตรี แยมกลีกร, กศ.ค., ฉลอง ทับศรี, Ed.D., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ค. 208 หน้า.
ปี พ.ศ. 2550

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีทางการศึกษาระดับปริญญาตรี
ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 3 ขั้นตอน
คือ 1) วิเคราะห์ความจำเป็นและปัญหา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การประเมินหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยสามกลุ่ม ได้แก่ นักการศึกษา จำนวน 20 คน ครูมัธยมศึกษา
จำนวน 389 คน และผู้เชี่ยวชาญประเมินหลักสูตร จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ปัญหาการศึกษา แบบสอบถามปัญหาการเรียนการสอน และ
แบบประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของหลักสูตร วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ลงเก็บ
ข้อมูลด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบสอบถาม ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) และ
ค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (IQR) ของแบบประเมินหลักสูตร ส่วนแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธี
ประมวลความเห็นส่วนใหญ่ของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิจัยได้หลักสูตรเทคโนโลยีทางการศึกษา ระดับปริญญาตรี ของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ประกอบด้วย 174 หน่วยกิต ระยะเวลา 5 ปีการศึกษา ได้แก่ 1) หมวดวิชา
ความรู้ทั่วไป จำนวน 42 หน่วยกิต 2) หมวดวิชาชีพครู จำนวน 53 หน่วยกิต 3) หมวดวิชาเฉพาะ
เทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 76 หน่วยกิต และ 4) หมวดวิชาเลือก จำนวน 3 หน่วยกิต

47912085: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY; M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORDS: EDUCATIONAL TECHNOLOGY/ CURRICULUM DEVELOPMENT

SONEPHETH SYHALATH: THE DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL TECHNOLOGY CURRICULUM FOR BACHELOR DEGREE PROGRAM AT THE FACULTY OF EDUCATION, NATIONAL UNIVERSITY OF LAOS. ADVISORY COMMITTEE: MONTREE YAMKASIKORN, M.Ed, CHLONG THUBSRI, M.Ed, PAIRUT WONGNAM. Ph.D. 208 P. 2007.

The purpose of this research was to develop of the educational technology curriculum for the bachelor degree program at the faculty of Education the National University of Laos. The three steps of the development were 1) the Needs and Problem Analysis, 2) the Development of Curriculum Process, and 3) the Assessment of Curriculum. The groups of sample were identified as following : 1) 20 academic personnels, 2) 389 secondary school teachers and 3) 20 curriculum assessment specialists. The data were collected through questionnaires and interviews, and were then analyzed using mean, standard deviation, mode, median and interquartile range.

The results of the research showed that the educational technology curriculum with 174 credits in 5 academic years was composed of four groups of courses as following:

- 1) 42 credits of educational foundation courses, 2) 53 credits of teaching profession courses,
- 3) 76 credits of educational technology specialized courses and 4) three credits of free elective courses.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา.....	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	12
เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique).....	40
หลักสูตรการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	60
ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ความจำเป็นและปัญหา (Needs and Problems).....	61
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร (Constructing the Curriculum).....	62
ขั้นตอนที่ 3 การประเมิน (Evaluation).....	63
4 ผลการศึกษาค้นคว้า.....	67
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สิ่งกำหนดหลักสูตร.....	67
ตอนที่ 2 ผลการจัดกลุ่มข้อมูลเพื่อนำไปสู่การสร้างหลักสูตร.....	90
ตอนที่ 3 ผลการประเมินหลักสูตร.....	110

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 การสรุปผล การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	118
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	118
วิธีดำเนินการวิจัย.....	118
สรุปผลการวิจัย.....	119
อภิปรายผลการวิจัย.....	122
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก.....	137
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเครื่องมือและหนังสือ ขอความอนุเคราะห์.....	138
ภาคผนวก ข หลักสูตรเทคโนโลยีทางการศึกษา ระดับปริญญาตรี ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว.....	155
ภาคผนวก ค หลักสูตรวิชาเทคโนโลยีการศึกษาลาว.....	167
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบประเมินหลักสูตร.....	173
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	208

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้เชี่ยวชาญ.....	42
2 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	69
3 สภาพด้านการออกแบบสื่อการสอน.....	72
4 สภาพด้านการพัฒนาสื่อการสอน	73
5 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สื่อการสอน	74
6 สภาพการจัดการสื่อที่มีอยู่.....	75
7 การประเมินสื่อการสอน.....	76
8 สภาพปฏิบัติจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับการใช้สื่อประเภทวัสดุ.....	77
9 สภาพปฏิบัติจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับการใช้สื่อประเภทเทคนิควิธีการ.....	78
10 สภาพปฏิบัติจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับการใช้สื่อประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือ.....	79
11 ความต้องการสื่อการสอนประเภทวัสดุ.....	80
12 ความต้องการสื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีการ.....	81
13 ความต้องการสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือ.....	82
14 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์.....	86
15 การจัดรายวิชาเข้ากับกลุ่มการออกแบบ.....	95
16 การจัดรายวิชาเข้ากับกลุ่มการพัฒนา.....	98
17 การจัดรายวิชาเข้ากับกลุ่มการใช้.....	99
18 การจัดรายวิชาเข้ากับกลุ่มการจัดการ.....	101
19 การจัดรายวิชาเข้ากับกลุ่มการประเมิน.....	102
20 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	110
21 ค่าฐานนิยม มัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ของเนื้อหาเทคโนโลยี ทางการศึกษากับสภาพการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมลาว.....	112
22 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพ การศึกษา เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมลาว.....	114

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์.....	15
2 รูปแบบในการวางแผนหลักสูตรของทาบา.....	17
3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของเชเลอร์, อเล็กซานเดอร์และเลวิส.....	19
4 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรของ วิชัย วงษ์ใหญ่.....	22
5 รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของ ไทเลอร์.....	34
6 รูปแบบของการประเมินผลหลักสูตรของ สเตค.....	36
7 รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของ สต์ฟเฟิลบีม	39
8 กระบวนการวิจัยที่ใช้ในการดำเนินงาน.....	60